

بازی‌های زبانی و آوایی در گونه‌ی شعری هاله‌های خودارجاع

دکتر فرّخ لطیف نژاد رودسری^۱

چکیده

مقاله حاضر به تبیین بازی‌های زبانی شعرهای محسن مزخوری در کتاب هاله‌های خودارجاع؛ مطالعه بالینی و فیزیولوژیک طرز بازی کردن براساس آرای دریدا و ویتگنشتاین پرداخته است. این نحوه بازی در شعر پست‌مدرن بروز و ظهور یافته و در شعر زبان-یکی از گونه‌های شعر پست‌مدرن- به اوج رسیده است. شاعر شعر زبان واژگان، نحو و موسیقی هر یک از شعرهای خود را متناسب با موقعیت همان شعر نوسازی می‌کند و از اندام‌های آوایی، اصوات و هجاها برای ایجاد موسیقی و القای مطلب و انتقال حس و حال استفاده می‌کند. نظر به اینکه تمام ویژگی‌های مزبور در اشعار کتاب مورد نظر وجود دارد، می‌توان «هاله‌های خودارجاع» را یکی از گونه‌های موفق شعر زبان دانست. سؤال پژوهش آن است که چه وجه تمایزی بین شعر مزخوری و دیگر گونه‌های شعر زبان وجود دارد، دیگر اینکه از کدام تکنیک موسیقایی در هاله‌های خودارجاع استفاده شده و منظور از کاربرد خاص اصوات فاقد معناچه بوده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که مزخوری در بُعد مفهومی توانسته به تعلیم عملی و بازخوانی نظریات ادبی در شعر بپردازد و در بُعد موسیقایی با استفاده از تکنیک نفس و نحوه قرائت شعر، موقعیت یا حالتی را در شعر بازسازی و القا کند.

واژه‌های کلیدی: هاله‌های خودارجاع، شعر زبان، بازی زبانی، تکنیک نفس، محسن مزخوری.

۱. دانش‌آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد، مدیر آکادمی شناختی شعر معاصر انجمن ترویج زبان و ادب فارسی.

Language and Phonetic Games in the Poetic Form of Self-referential auras

Farrokh Latifnejad Rudsari¹

Abstract

The present article explains the language games of Mohsen Mazkhour's poems in the self-referential halo (haleh haye khod erja) collection of poems; The clinical and physiological study of playing is based on the views of Derrida and Wittgenstein. This way of playing has emerged in postmodern poetry and has reached its peak in language poetry - one of the types of postmodern poetry. The poet of the poem modernizes the vocabulary, syntax and music of each of his poems in accordance with the situation of the same poem and uses phonetic organs, sounds and syllables to create music and induce content and convey feelings and moods. Considering that all the mentioned features are present in the poems of "self-referential auras" can be considered as one of the successful types of language poetry. The question of the research is what the difference is between mazkhour's poetry and other types of language poetry, and which musical technique was used in the self-referential auras, and what was meant by the special use of non-sense sounds. The findings showed that, in the conceptual dimension, Mazkhour was able to teach practical and rereading literary theories that has been used in the poetry, and in the musical dimension, by using the breath technique and the way of reciting the poem, he recreates and induces a situation or a state in the poem.

Keywords: Breath technique, language game, language poetry, Mohsen Mazkhour, Self-, referential auras.

¹.PhD in Persian Language and Literature